

EIROPAS PARLAMENTS

2014 - 2019

Sesijas dokuments

A8-0058/2014

9.12.2014

ZIŅOJUMS

par gada ziņojumu par Eiropas ombuda darbību 2013. gadā
(2014/2159(INI))

Lūgumrakstu komiteja

Referents: *Jarosław Leszek Wałęsa*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	11
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	15

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par gada ziņojumu par Eiropas ombuda darbību 2013. gadā
(2014/2159(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā gada ziņojumu par Eiropas ombuda darbību 2013. gadā,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 228. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 43. pantu,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 1994. gada 9. marta lēmumu 94/262/EOTK, EK, Euratom par statūtiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē Ombuda pienākumu izpildi¹,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2001. gada septembrī pieņemto Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu,
 - ņemot vērā lobēšanas pārredzamības un integritātes principus, ko publicējusi Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO),
 - ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Eiropas ombuda darbību,
 - ņemot vērā Reglamenta 220. panta 2. punkta otro un trešo teikumu,
 - ņemot vērā Lūgumrakstu komitejas ziņojumu (A8-0058/2014),
- A. tā kā 2014. gada 15. septembrī Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam oficiāli tika iesniegts gada ziņojums par Eiropas ombuda darbību 2013. gadā un tā kā 2014. gada 24. septembrī Briselē ombude *Emily O'Reilly* iepazīstināja Lūgumrakstu komiteju ar šo ziņojumu;
- B. tā kā LESD 24. pantā ir noteikts princips, ka ikviens Savienības pilsonis var vērsties pie Ombuda, kura institūts izveidots saskaņā ar 228. pantu;
- C. tā kā ar LESD 228. pantu Eiropas ombuds tiek pilnvarots pieņemt sūdzības par kļūdām pārvaldē, kas pieļautas Savienības iestāžu vai struktūru darbībā, izņemot kļūdas, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvusi Eiropas Savienības Tiesa;
- D. tā kā Pamattiesību hartas 41. pantā noteikts: "Ikvienai personai ir tiesības uz objektīvu, godīgu un saprātīgos termiņos veiktu jautājumu izskatīšanu Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās";

¹ OV L 113, 4.5.1994., 15. lpp.

- E. tā kā Hartas 43. pantā noteikts: "Ikvienam Savienības pilsonim un jebkurai fiziskai personai, kas dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, ir tiesības vērsties pie Ombuda ar sūdzībām par Savienības iestāžu vai struktūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvusi Eiropas Savienības Tiesa";
- F. tā kā šī definīcija attiecas ne tikai uz tiem gadījumiem, kad pārkāptais noteikums vai princips ir juridiski saistošs; tā kā labas pārvaldības principi ir plašāki par tiesību aktu prasībām; tā kā pirmais Eiropas ombuds ir norādījis, ka „administratīvas kļūmes rodas, kad publiska struktūra nedarbojas saskaņā ar tai saistošu noteikumu vai principu”; tā kā tāpēc Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām ne tikai jāpilda savas juridiskās saistības, bet arī jābūt orientētām uz pakalpojumu sniegšanu un jānodrošina sabiedrības locekļiem pienācīga attieksme un savu tiesību pilnīga izmantošana;
- G. tā kā labas pārvaldības jēdziens būtu jāpaplašina, ieviešot jēdzienu „labāka pārvaldība”, ar ko saprot pašlaik notiekošu un nepārtrauktu uzlabojumu procesu;
- H. tā kā Eiropas ombuda galvenā prioritāte ir nodrošināt iedzīvotāju tiesību pilnīgu ievērošanu un tiesības uz labu pārvaldību atspoguļo augstākos standartus, ko sagaida no Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām; tā kā svarīgs Eiropas ombuda uzdevums ir palīdzēt ES iestādēm kļūt atklātākām, efektīvākām un iedzīvotājiem pieejamākām, lai stiprinātu viņu uzticēšanos Savienībai;
- I. tā kā Eiropas Parlaments plenārsēdē 2013. gada 3. jūlijā ievēlēja Emily O'Reilly *Emily O'Reilly* par Eiropas ombudu, un savu zvērestu viņa nodeva 2013. gada 30. septembrī;
- J. tā kā 2013. gadā 23 245 iedzīvotāji lūguši Ombuda dienestu palīdzību; tā kā, ievērojot iepriekš minēto, 19 418 iedzīvotāji saņēma konsultācijas ar interaktīvās rokasgrāmatas starpniecību Ombuda tīmekļa vietnē, savukārt 1407 pieprasījumos tika izteikta vēlme saņemt informāciju; tā kā 2420 pieprasījumi tika reģistrēti kā sūdzības (2012. gadā to bija 2442); tā kā par 2013. gadā saņemtajām sūdzībām Ombuds ierosināja 2354 lietas;
- K. tā kā Ombudam būtu jāsniedz sīkāka informācija par sūdzību formātu, lai gadu gaitā varētu salīdzināt sūdzības, kas saņemtas elektroniskā formātā, izmantojot Ombuda interaktīvo tīmekļa vietni, un sūdzības, kas saņemtas bezsaistē;
- L. tā kā ombuds 2013. gadā ir uzsācis 350 izmeklēšanas procedūras (2012. gadā to bija 465), no kurām 341 tika uzsāktas, balstoties uz sūdzībām, bet 9 bija patstāvīgas izmeklēšanas;
- M. tā kā Ombuds 2013. gadā ir uzsācis 461 izmeklēšanas procedūru (2012. gadā to bija 465), no kurām 441 tika uzsāktas, balstoties uz sūdzībām, bet 20 bija patstāvīgas izmeklēšanas; tā kā 340 (77,1 %) no pabeigtajām izmeklēšanas procedūrām ierosinātas, pamatojoties uz privātpersonu sūdzībām, bet 101 (22,9 %) no pabeigtajām izmeklēšanas

procedūrām ierosinātas, pamatojoties uz uzņēmumu, asociāciju vai juridisku personu sūdzībām;

- N. tā kā 2013. gadā pabeigtās izmeklēšanas procedūras attiecās uz informācijas un dokumentu pieejamības pieprasījumiem (25,6 %), Komisiju kā Līgumu uzraudzītāju (19,1 %), institucionāliem un politiskiem jautājumiem (17,6 %), pārvaldes un civildienesta noteikumiem (16,5 %), konkursiem un atlases procedūrām (14,8 %), līguma slēgšanas tiesībām un dotāciju piešķiršanu (9,5 %) un līgumu izpildi (7,4 %);
- O. tā kā attiecībā uz izmeklēšanas procedūrām, kas 2013. gadā ierosinātas pēc Ombuda iniciatīvas, var identificēt šādas svarīgākās tēmas: pārredzamība ES iestādēs, ētikas jautājumi, iedzīvotāju līdzdalība ES lēmumu pieņemšanā, ES finansētie projekti un programmas, pamattiesības un pakalpojumu kultūra;
- P. tā kā problēmas pārredzamības jomā biežāk ir saistītas ar iestāžu atteikumu nodrošināt piekļuvi dokumentiem vai informācijai, rīkojot sanāksmes aiz slēgtām durvīm, un ar atklātības trūkumu ES ekspertu grupu izveides procesā; tā kā publiska piekļuve dokumentiem ir vienas no tiesībām, kas paredzētas ES Pamattiesību hartā;
- Q. tā kā Ombuds strādā ciešā saistībā ar dažādiem tīkliem, vispazīstamākais no kuriem ir Eiropas ombudu tīkls, ko veido vairāk nekā 94 biroji 35 Eiropas valstīs; tā kā sūdzības, kuru izskatīšana neietilpst Ombuda pilnvaru jomā, tiek nosūtītas tīklā iesaistītajam ombudam, kurš ir vispiemērotākais attiecīgā jautājuma pārbaudīšanai; tā kā 52,5 % saņemto sūdzību tiek nosūtītas citiem tīkla dalībniekiem;
- R. tā kā Parlamenta Lūgumrakstu komiteja ir Eiropas ombudu tīkla pilntiesīga locekle; tā kā 2013. gadā Ombuds Lūgumrakstu komitejai ir pārsūtījis 51 jautājumu izskatīšanu; tā kā 178 lietas tika nosūtītas Komisijai, bet 503 — citām iestādēm un struktūrām;
- S. tā kā Ombuds sadarbojas arī ar citām starptautiskām organizācijām, piemēram, ANO; tā kā Ombuds, Parlaments, Komisija, Pamattiesību aģentūra un Eiropas Invaliditātes forums kopā veido ES pamatsistēmu saskaņā ar ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām; tā kā šīs pamatsistēmas uzdevums ir aizsargāt Konvenciju un veicināt un uzraudzīt tās īstenošanu ES iestāžu līmenī;
- T. tā kā Ombuda 2013. gada ziņojumā nav precīzu datu par procentuālo daļu sūdzību, kas ietilpa Ombuda pilnvaru jomā, un to daļu, uz kurām Ombuda pilnvaras neattiecas; tā kā visos gada ziņojumos ir svarīgi iekļaut konkrētus skaitļus, lai būtu iespējami salīdzinājumi pa gadiem un viegli varētu saskatīt virzību un tendences attiecībā uz sūdzību pieņemamību vai nepieņemamību; tā kā saskaņā ar ziņojumu no 100 tipiskām saņemtām sūdzībām 68 neattiecas uz Ombuda kompetences jomu un tika nosūtītas vai nu dalībvalstu, vai reģionālajiem ombudiem, Parlamenta Lūgumrakstu komitejai vai citām struktūrām, kas nodarbojas ar sūdzību izskatīšanu, piemēram, Eiropas Komisijai, *SOLVIT*, organizācijai "Your Europa Advice" vai Eiropas patērētāju aizsardzības centriem; tā kā ir vajadzīga pārraudzības procedūra un informācija par sūdzībām, kas nodotas citām iestādēm vai struktūrām, lai iedzīvotāju jautājumi tiktu risinātas objektīvi, taisnīgi un pieņemamā termiņā;

- U. tā kā no 100 tipiskām saņemtām sūdzībām tikai 32 attiecās uz Ombuda kompetences jomu; tā kā saistībā ar 17 no tām nebija pamata uzsākt izmeklēšanas procedūru (9 tika atzītas par nepieņemamām, bet 8 — par pieņemamām, taču tajās norādītie iemesli nebija pietiekami, lai uzsāktu izmeklēšanas procedūru); tā kā no 100 tipiskām saņemtām sūdzībām 15 tika atzītas par pamatotām izmeklēšanas procedūras uzsākšanai; tā kā saistībā ar 4 no tām konflikts tika atrisināts izmeklēšanas procedūras gaitā, 4 sūdzību izskatīšanas rezultātā tika konstatēts, ka nav pieļautas administratīvas kļūmes, 1 sūdzības rezultātā tika konstatēta administratīva kļūme, bet attiecībā uz 6 sūdzībām tika uzskatīts, ka nav pamata turpināt izmeklēšanas procedūru;
- V. tā kā 80 % (40 lietas) izmeklēšanas procedūru, kurās tika konstatētas kļūmes pārvaldībā, attiecīgajai iestādei tika nosūtītas kritiskas piezīmes, bet 18 % (9 lietas) izmeklēšanas procedūru tika izbeigtas, sagatavojot ieteikumu projektu, kurus iestāde pilnība vai daļēji akceptēja; tā kā vienā lietā (2 %) Ombuds sagatavoja "Eiropas ombuda īpašo ziņojumu par izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas OI/5/2012/BEH-MHZ attiecībā uz *Frontex*"; tā kā Ombuds gadā iesniedz vidēji vienu īpašo ziņojumu;
- W. tā kā īpašais ziņojums ir galējais līdzeklis, ko izmanto Eiropas ombuds, lai risinātu jautājumus saistībā ar Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru pieļautajām administratīvajām kļūmēm; tā kā Ombudam būtu vairāk jāizmanto savas politiskās pilnvaras un jāattīsta tā rīcībā esošie instrumenti;
- X. tā kā 2012. gadā 80 % no Ombuda ierosinājumiem tika atbalstīti; tā kā Komisija, uz kuru attiecas proporcionāli visvairāk Ombuda veikto izmeklēšanas procedūru, ņēma vērā 84 % ombuda priekšlikumus; tā kā Ombuds ik gadu publicē izsmēlošu pārskatu par to, kā ES iestādes ir atbildējušas uz Ombuda priekšlikumiem par ES pārvaldības uzlabošanu; tā kā neakceptēto Ombuda priekšlikumu procentuālā daļa — 20 % — ir nopietns apdraudējums, kas varētu vēl vairāk mazināt iedzīvotāju uzticēšanos Eiropas iestāžu efektivitātei;
- Y. tā kā Eiropas Komisija ir iestāde, par kuru Ombuds saņem vairāk sūdzību; tā kā viena no 2013. gadā pabeigtajām izmeklēšanas procedūrām attiecas uz dokumentiem par Apvienotās Karalistes atbrīvojuma klauzulu saistībā ar ES Pamattiesību hartu;
- Z. tā kā 2013. gadā Ombuda pabeigto izmeklēšanas procedūru vidējais ilgums bija 13 mēneši; tā kā 22 % lietu tika pabeigtas 3 mēnešu laikā, 37 % lietu tika pabeigtas laikposmā no 3 līdz 12 mēnešiem, 14 % lietu — laikposmā no 12 līdz 18 mēnešiem, bet 27 % lietu izmeklēšanas procedūrai bija nepieciešams vairāk nekā 18 mēnešu;
- AA. tā kā Ombuda 2013. gada budžets bija EUR 9 731 371 un tā kā Ombuda štatu sarakstā ir 67 amata vietas, tā kā, lai Ombuda sniegtie pakalpojumi būtu efektīvi un atbildes uz iedzīvotāju sūdzībām tiktu sniegtas ātri, ir jānodrošina pietiekami augsts budžeta un cilvēkresursu līmenis;

AB. tā kā *Emily O'Reilly* ir pirmā sieviete, kas ievēlēta Eiropas ombuda amatā;

1. apstiprina Eiropas ombuda iesniegto 2013. gada ziņojumu un apsveic *Emily O'Reilly* sakarā ar viņas pirmo kā ombudes iesniegto gada ziņojumu, kā arī atzinīgi vērtē viņas apņemšanos turpināt konstruktīvās darba attiecības un sadarbību ar Parlamentu, jo īpaši tā Lūgumrakstu komiteju; atzīst, ka 2013. gads bija pārejas gads un ka gada ziņojuma liela daļa attiecas uz iepriekšējā Eiropas ombuda profesora *Nikiforos Diamandouros* darbu, un izrāda cieņu viņa atstātajam mantojumam;
2. apņemas atjaunot Parlamenta praksi aicināt ombudu uz plenārsēdi nekavējoties pēc viņa/viņas ievēlēšanas;
3. pilnībā atbalsta jaunās ombudes izvirzīto galveno mērķi — palīdzēt nostiprināt pārskatatbildības un pārredzamības struktūras un iestādes Eiropas līmenī, lai veicinātu labu pārvaldību, kas vajadzīga ikvienam ES pilsonim un iedzīvotājam, un uzlabot demokrātijas kvalitāti Savienībā; atgādina par Eiropas ombuda svarīgo uzdevumu, risinot iedzīvotāju problēmas un palīdzot mazināt lielo plaisu starp tiem un ES iestādēm;
4. uzsver sociālo plašsaziņas līdzekļu kā sakaru kanāla nozīmi un mudina Ombuda darbiniekus tos izmantot plašāk, lai uzlabotu sabiedrības informētību par Ombuda darbību un veicinātu ES iedzīvotāju tiesību ievērošanu; tomēr norāda, ka, digitalizējot Ombuda pakalpojumus, nedrīkstētu atstumt tos iedzīvotājus, kuriem nav piekļuves internetam vai kuri neprot to izmantot; aicina Ombudu īpašu uzmanību pievērst šādu iedzīvotāju vajadzībām, lai ikvienam ES iedzīvotājam nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi un lai tādējādi viņi varētu izmantot visus Ombuda pakalpojumus;
5. norāda, ka Ombuda gada ziņojums par 2013. gadu ir pilnveidots un ka papildus tradicionālajai drukātajai versijai pašlaik ir pieejama lejuplādējama interaktīvā versija e-grāmatas formātā; turklāt norāda, ka ziņojums ir sadalīts divās daļās, no kurām vienu daļu veido viegli lasāms teksts, kurā norādīti svarīgākie fakti un skaitļi par Ombuda darbu 2013. gadā, bet otra daļa satur padziļinātu atskaiti par Ombuda 2013. gadā izmeklētajām lietām¹;
6. cildina šo Ombuda jauno pieeju, kuru pieņēma, lai atspoguļotu vēlmi padarīt šo iestādi cik vien iespējams pieejamu un lietotāju interesēm atbilstošu; mudina ieinteresētās puses izlasīt padziļinātas analīzes iedaļu ar nosaukumu: "Labas pārvaldes prakse: Eiropas ombuda lēmumi 2013. gadā" un nopietni ņemt vērā ombuda apsvērumus un ieteikumus;7. norāda, ka 2013. gadā visvairāk sūdzību saņemtas no Spānijas (416), kam seko Vācija (269), Polija (248) un Beļģija (153); norāda, ka attiecībā uz uzsāktajām izmeklēšanas procedūrām pa valstīm vadībā ir Beļģija (53), kam seko Vācija (40), Itālija (39) un Spānija (34);
8. norāda, ka ar pārredzamību saistītie jautājumi izskatīti lielākajā daļā izmeklēšanas procedūru (64,3 %), kuras Ombuds pabeidzis, kas ir pieaugums salīdzinājumā ar 2012. gadu (52,7 %); norāda, ka svarīgākie temati sūdzībās bijuši ētikas jautājumi,

¹ <http://www.ombudsman.europa.eu/en/activities/annualreports.faces>

iedzīvotāju piedalīšanās ES lēmumu pieņemšanas procesā, ES finansētie projekti, pamattiesības un pakalpojumu kultūra;

9. uzskata, ka pārredzamība, atvērtība, informācijas pieejamība, iedzīvotāju tiesību ievērošana un augsti ētikas standarti ir būtiski, lai izveidotu un saglabātu pilsoņu un pastāvīgo iedzīvotāju uzticēšanos Eiropas civildienestam; uzsver, ka pašreizējā grūtajā ekonomiskajā situācijā īpaši svarīga ir iedzīvotāju un iestāžu savstarpējā uzticēšanās; piekrīt Ombudam, ka pārredzamība ir progresīvas demokrātijas stūrakmens, jo tā ļauj rūpīgi pārbaudīt publisko iestāžu darbību, novērtēt to veikumu un saukt tās pie atbildības; tāpat piekrīt, ka atklātība un publiska piekļuve dokumentiem veido iestāžu pārbaudīšanu un līdzsvara sistēmas būtisku daļu; atzīst iedzīvotāju tiesības uz privātumu un personas datu aizsardzību;
10. norāda, ka ieteikumi un kritiskās piezīmes nav juridiski saistoši, tomēr ES iestādes var tos izmantot, lai atrisinātu problēmas, gūtu pieredzi, kas noderēs turpmāk, un novērstu līdzīgu administratīvu kļūmju atkārtošanos; mudina visas Savienības iestādes, struktūras, birojus un aģentūras pilnībā sadarboties ar Ombudu un nodrošināt tā ieteikumu un kritisko piezīmju pilnīgu ievērošanu; atgādina, ka Pamattiesību hartā (41. pants) kā ES pilsoņu pamattiesības ir paredzētas tiesības uz labu pārvaldību; 11. norāda, ka liela daļa Ombuda īstenoto izmeklēšanas procedūru iepriekšējā gadā (64,3 %) attiecās uz Eiropas Komisiju; atzīst, ka Komisija ir iestāde, kuras lēmumi visticamāk tieši ietekmē pilsoņus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un uzņēmumus, ir likumsakarīgi, ka tā var būt galvenais sūdzību objekts; izprot, ka tālab Komisija ir iestāde, kuras darbību sabiedrība īpaši rūpīgi pārbauda; tomēr ar bažām norāda, ka sūdzību daļa, kas attiecas uz Komisiju, salīdzinājumā ar 2012. gadu, kad tā bija 52,7 %, ir palielinājusies; mudina Ombudu izpētīt iemeslus šim pieaugumam, lai uzlabotu Komisijas pārvaldību un tādējādi palielinātu uzticēšanos ES iestādēm kopumā; aicina jauno Komisiju nekavējoties rīkoties, lai uzlabotu pašreizējo veikumu nolūkā samazināt par Komisiju iesniegto sūdzību skaitu;
12. ar bažām konstatē, ka sūdzību procentuālais daudzums, kuras attiecas uz ES aģentūrām, ir gandrīz dubultojies, proti, no 12,5 % 2012. gadā līdz 24 % 2013. gadā; ierosina, lai Ombuds norāda, vai šis pieaugums ir izveidojies tāpēc, ka sabiedrība ir labāk informēta par sūdzību procedūrām, vai arī to izraisījuši citi faktori piemēram, tas, ka ES aģentūras, iespējams, neņem vērā Ombuda ieteikumus, kas sniegti iepriekšējos gados; mudina Ombudu novērot notikumu attīstību aģentūrās un savlaicīgi par to ziņot; atbalsta Ombuda plānus pārbaudīt dažādas aģentūras, lai uzsvērtu labas pārvaldības, pareizas sūdzību izskatīšanas un pakalpojumu kultūras nozīmīgumu;
13. ar prieku norāda, ka sūdzības attiecībā uz Eiropas Personāla atlases biroju (*EPSO*) ir samazinājušās vairāk nekā uz pusi no 16,8 % 2012. gadā līdz 7,1 % 2013. gadā; tāpat pauž gandarījumu, ka to sūdzību procentuālais daudzums, kuras attiecas uz Eiropas Parlamentu, ir samazinājies no 5,2 % 2012. gadā līdz 4,3 % 2013. gadā; atzinīgi vērtē Ombuda un *EPSO* darbu, lai samazinātu sūdzību skaitu par šo aģentūru;
14. norāda, ka Ombuds 2013. gadā publicēja Eiropas labas administratīvās prakses kodeksa atjauninātu versiju; aicina visas iestādes pilnībā ievērot un īstenot šo kodeksu; aicina jauno Komisiju pieņemt kopīgus un saistošus noteikumus un principus par

administratīvo procedūru ES pārvaldē un šajā sakarībā jo īpaši aicina iesniegt regulas projektu; atgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. pants nosaka, ka „ikvienai personai ir tiesības uz objektīvu, godīgu un saprātīgos termiņos veiktu jautājumu izskatīšanu Savienības iestādēs un struktūrās”;

15. mudina visas ES iestādes, struktūras un aģentūras uzlabot savu veikumu, padziļinot apņemšanos attiecībā uz labu pārvaldību un principiem attiecībā uz iedzīvotājiem sniedzamo pakalpojumu kultūru, aicina tās palīdzēt Ombudam, ātri reaģējot uz tā veikto izmeklēšanu un ciešāk sadarbojoties ar to, lai saīsinātu sūdzību izmeklēšanas procedūru termiņus; atbalsta Ombudu centienos vēl vairāk paātrināt izmeklēšanas procedūras un saīsināt atbilžu sniegšanai nepieciešamo laika periodu, lai savlaicīgi un pienācīgi iesniegtu pakalpojumus iedzīvotājiem, kas īsteno savas tiesības;
16. norāda, ka 2012. gadā kopumā tika izpildīti 80 % no Ombuda ieteikumiem, un tas ir nedaudz mazāk kā 2011. gadā, kad tika izpildīti 82 % ieteikumu; atbalsta Ombuda centienus uzlabot izpildīto ieteikumu procentuālo daļu; īpaši mudina Komisiju pielikt visas pūles, lai uzlabotu izpildīto ieteikumu procentuālo daļu; ir nobažījies par to, ka neizpildītie ieteikumi veido 20 %, un mudina Savienības iestādes, struktūras, birojus vai aģentūras pieņemamā termiņā atbildēt un reaģēt uz Ombuda kritiskajām piezīmēm un veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai uzlabotu, reaģēšanas kvotu, nekavējoties izpildot Ombuda ieteikumus un ņemot vērā kritiskās piezīmes; sagaida, ka nākamajā Ombuda gada ziņojumā tiks sniegta precīza informācija par ieteikumu izpildi 2013. gadā,
17. norāda, ka Ombuds konstatēja kļūmes pārvaldībā 10,8 % no 2013. gadā pabeigtajām izmeklēšanas procedūrām un ka 80 % no šīm lietām attiecīgajai iestādei nosūtītas kritiskas piezīmes; norāda, ka tikai 18 % gadījumu, kas saistīti ar administratīvām kļūmēm, Ombuda ieteikumu projektus iestāde pilnībā vai daļēji akceptēja;
18. norāda, ka Ombuds iesniedzis Parlamentam vienu īpašo ziņojumu par to, ka *Frontex* aģentūrā nav mehānisma sūdzību izskatīšanai par pamattiesību pārkāpumiem, kas izriet no aģentūras darba; ir pārliecināts, ka šis īpašais ziņojums tiks apskatīts ziņojumā, kas jā sagatavo Parlamenta Lūgumrakstu komitejai sadarbībā ar tā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju;
19. mudina Ombudu padziļināt attiecības un sadarbību ar dažādiem tīkliem, jo īpaši Eiropas ombudu tīklu un ES pamatsistēmu saskaņā ar ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām; atgādina par Parlamenta aicinājumu Lūgumrakstu komitejas 2012. gada ziņojumā Parlamentam izveidot tīklu, ar kura starpniecību apvienotu lūgumrakstu komitejas dalībvalstīs, kas varētu papildināt Eiropas ombudu tīklu;
20. atgādina, ka Lūgumrakstu komiteja ir abu iepriekš minēto tīklu pilntiesīga locekle; norāda, ka 2013. gadā Ombuds pārsūtīja Lūgumrakstu komitejai 51 sūdzību;
21. pieņem zināšanai Ombuda jauno stratēģiju "Gaidot 2019. gadu", ko veido trīs galvenie pīlāri, raksturojot tos ar vārdiem ietekme, nozīmīgums un pamanāmība; izprot, ka Ombuda nodoms ir panākt lielāku ietekmi, veicot stratēģisku pētījumu par sistēmiskām problēmām, nostiprināt Ombuda lomu, aktīvi iesaistoties svarīgākajās ES mēroga diskusijās, kā arī palielināt iestādes pamanāmību, palielinot tās iesaisti attiecībās ar ieinteresētajām personām un pievēršot uzmanību svarīgākajām lietām;

22. mudina Ombudu turpināt centienus, lai uzlabotu sakaru kanālus un izmantotu pieredzi, kas gūta Eiropas Pilsoņu gadā (2013. gads), un uzlabot informācijas sniegšanu Eiropas iedzīvotājiem, lai tie būtu pienācīgi informēti par Ombuda sniedzamajiem pakalpojumiem un kompetenču jomu;
23. atkārtoti uzsver, cik svarīga ir Eiropas pilsoņu iniciatīva kā jauns instruments, kas ļauj pilsoņiem tieši iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesā, sagatavojot Eiropas tiesību aktus;
24. atzinīgi vērtē nozīmīgu izmeklēšanas procedūru skaitu, kuras Ombuds ir uzsācis, piemēram, izmeklēšanas procedūras attiecībā uz pārredzamību Transatlantiskās tirdzniecības un ieguldījumu partnerības (TTIP) sarunās, informantu darbībām ES iestādēs, pārredzamību Komisijas ekspertu grupās, darbinieku rotācijas gadījumiem starp publisko un privāto sektoru, pamattiesībām kohēzijas politikā un Eiropas pilsoņu iniciatīvu; gaida šo izmeklēšanas procedūru rezultātus;
25. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības Padomes lēmumu publicēt ES sarunu norādes attiecībā uz pašlaik starp ES un ASV notiekošajām sarunām par TTIP; tāpat atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu publicēt vairāk tekstu, kurus ES apspriež sarunās, un atļaut plašāku piekļuvi citiem dokumentiem saistībā ar sarunām par TTIP; uzskata, ka TTIP sarunu pārredzamības uzmanīga novērošana ir nostiprinājusi Ombuda kā ES pārredzamības uzrauga lomu; apstiprina Ombuda aicinājumu īstenot pārredzamu politikas pieeju un informācijas kampaņu par TTIP, kas jāpieņem Eiropas iestādēm; aņemas sekot apspriešanas rezultātiem par TTIP pārredzamību, cita starpā apsverot lūgumrakstus, kas saņemti saistībā ar šo jautājumu, īpaši ņemot vērā TTIP un citu tirdzniecības sarunu iespējamo ietekmi uz Eiropas iedzīvotāju dzīvi;
26. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju un Lūgumrakstu komitejas ziņojumu nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas ombudam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī to ombudiem vai līdzīgām kompetentajām struktūrām.

PASKAIDROJUMS

Eiropas Parlaments *Emily O'Reilly* par Eiropas ombudi ievēlēja 2013. gada 3. jūlijā, un 30. septembrī viņa Eiropas Savienības Tiesas priekšā nodeva amatā stāšanās zvērestu. Tāpēc Ombuda 2013. gada ziņojums tikai daļēji attiecas uz šīs iestādes darbu viņas vadībā. Liela ziņojuma daļa attiecas uz iestādes darbu viņas priekšgājēja *Nikiforos Diamandouros* vadībā. Ombude ar iestādes ikgadējo ziņojumu Eiropas Parlamentu iepazīstināja 2014. gada 15. septembrī un Lūgumrakstu komiteju — 24. septembrī.

Gada ziņojums šogad tika veidots citādi, lai atspoguļotu *Emily O'Reilly* vēlmi padarīt viņas vadīto iestādi pēc iespējas pieejamu un lietotājam draudzīgu. Ziņojums tika sadalīts divās daļās. Viena daļa ir drukāta vai lejupielādējama publikācija (arī e-grāmatas formātā (EPUB)), un tajā iekļauti svarīgākie fakti un skaitļi par Ombuda darbību 2013. gadā. Otrajā daļā ir detalizēta informācija par svarīgākajiem gadījumiem, ko Ombuds izskatīja 2013. gadā, un tās nosaukums ir "Labas pārvaldes prakse: Eiropas ombuda lēmumi 2013. gadā"¹. Diemžēl šī publikācija ir pieejama tikai angļu valodā, kas ierobežo tās lasītāju loku.

2013. gadā Ombudam bija kontakti ar 23 245 iedzīvotājiem, kuri vērsās pie šīs iestādes, izmantojot Ombuda portālu. Lielākajai daļai no viņiem (19 418) tika palīdzēts ar tiešsaistes ieteikumiem, kas sniegti, izmantojot interaktīvo ceļvedi Ombuda tīmekļa vietnē. Pārējie bija vai nu informācijas pieprasījumi (1407), uz kuriem atbildēja Ombuda dienesti, vai arī sūdzības (2420), kas tika reģistrētas.

Ombuda 2013. gada ziņojumā nav precīzu datu par procentuālo daļu sūdzību, kas ietilpa Ombuda pilnvaru jomā, un to daļu, uz kurām Ombuda pilnvaras neattiecas. Gada ziņojumos būtu svarīgi iekļaut ne tikai aprakstu par to, kā virzās 100 tipisku Ombudam iesniegtu sūdzību izskatīšana, bet publicēt tajos arī konkrētus skaitļus, lai būtu iespējami salīdzinājumi starp gadiem un viegli varētu saskatīt virzību un tendences attiecībā uz sūdzību pieņemamību vai nepieņemamību.

Ombuds 341 lietā uzsāka izmeklēšanu, pamatojoties uz sūdzībām, un 9 izmeklēšanas lietas tika uzsāktas pēc Ombuda paša iniciatīvas, savukārt slēgta ir 441 izmeklēšanas lieta, kuras pamatotas uz sūdzībām, un 20 izmeklēšanas lietas, kuras uzsāktas pēc paša iniciatīvas. Sūdzības galvenokārt iesniedza privātpersonas (340), kā arī uzņēmumi, apvienības un citas juridiskas personas (101).

Visvairāk sūdzību iesniegts no Spānijas (416), kam seko Vācija (269), Polija (248) un Beļģija (153). Tas, ka daudzas sūdzības tiek iesniegtas no kādas dalībvalsts, ne vienmēr nozīmē, ka tiek uzsākts proporcionāli tikpat liels skaits izmeklēšanu. Piemēram, 2013. gada skaitļi rāda, ka par Beļģijas 153 sūdzībām uzsāktas 53 izmeklēšanas, savukārt par Spānijas 416 sūdzībām — tikai 34 izmeklēšanas.

No Eiropas ombuda izskatītajām 350 izmeklēšanas lietām 225 (64,3 %) attiecās uz Eiropas Komisiju, 84 (24 %) uz ES aģentūrām, 28 (8 %) uz citām struktūrām, 25 (7,1 %) uz Eiropas Personāla atlases biroju (*EPSO*), 15 (4,3 %) uz Eiropas Parlamentu, 14 (4 %) uz Eiropas

¹ Abas publikācijas atrodamas Ombuda tīmekļa vietnē <http://www.ombudsman.europa.eu/lv/home.faces>.

Ārējās darbības dienestu un 10 (2,9 %) uz Eiropas Investīciju banku. Tā kā Komisija ir galvenā ES iestāde, kuras lēmumi tieši ietekmē iedzīvotājus, ir likumsakarīgi, ka par to iesniedz visvairāk sūdzību.

Svarīgākās izmaiņas šajā sarakstā salīdzinājumā ar 2012. gadu attiecas uz *EPSO*, kas bija otrajā vietā 2012. gadā, bet tagad noslīdējis uz ceturto vietu. Par *EPSO* iesniegto sūdzību skaits samazinājies no 78 sūdzībām (16,8 %) 2012. gadā līdz 25 sūdzībām (7,1 %) 2013. gadā.

Vērtējot jomas izmeklēšanas lietām, kuras Eiropas ombuds slēdza 2013. gadā, jānorāda, ka visvairāk bija informācijas un publiskas dokumentu pieejamības pieprasījumu (118), kam seko jomas, kas attiecas uz Komisiju kā Līgumu uzraudzītāju (88), institucionāli un politiski jautājumi (81), pārvalde un civildienesta noteikumi (76), konkursi un atlases procedūras (68), līguma slēgšanas tiesību un dotāciju piešķiršana (44) un līgumu izpilde (34).

2013. gadā Ombuds rīkojās attiecībā uz 2354 saņemtajām sūdzībām. 1359 gadījumos Ombuda dienesti sniedza ieteikumus vai lietas pārsūtīja (piemēram, kādam Eiropas ombudu tīkla loceklim vai EP Līgumrakstu komitejai), 654 gadījumos tika nosūtītas atbildes, informējot sūdzības iesniedzēju, ka nav iespējams sniegt papildu ieteikumus, un 341 gadījumā tika uzsākta izmeklēšana.

2013. gadā izskatīto lietu svarīgākie temati bija pārredzamība (piemēram, piekļuve dokumentiem), ētikas jautājumi (piemēram, t. s. "virpuļdurvis" un interešu konflikta jautājumi), iedzīvotāju līdzdalība ES lēmumu pieņemšanā (piemēram, Eiropas pilsoņu iniciatīva), ES finansētie projekti un programmas (piemēram, maksājumu kavējumi un problēmas ar konkursiem), pamattiesības (piemēram, informatora lieta saistībā ar gadījumu Pamattiesību aģentūrā) un pakalpojumu kultūra (piemēram, pārmērīga kavēšanās vai bezdarbība iestādēs)¹.

Saskaņā ar Līgumu iestādēm jādarbojas maksimāli atklāti, lai veicinātu labu pārvaldi un nodrošinātu pilsoniskās sabiedrības dalību. LESD 15. panta 3. punktā un Pamattiesību hartas 42. pantā paredzētas tiesības uz piekļuvi iestāžu dokumentiem. Šo tiesību īstenošanu pašlaik reglamentē Regula 1049/2001.

Izmeklēšanas lietās, kuras Eiropas ombuds slēdza 2013. gadā, rezultāti bija šādi: 118 gadījumos (25,6 %) lietu atrisināja iestāde vai tika panākts mierizlīgums; 202 lietās (43,8 %) nebija pamatojuma turpmākai izmeklēšanai; 120 gadījumos (26 %) kļūda pārvaldē netika konstatēta un 50 gadījumos (10,8 %) kļūdas pārvaldē tika konstatētas, bet 19 lietās (4,1 %) tika veikti citi pasākumi².

Ombuda izmantotā kļūdas pārvaldē definīcija, ko atbalsta Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija, ir šāda: „Kļūda pārvaldē rodas, kad publiska struktūra nerīkojas saskaņā ar tai saistošu noteikumu vai principu.” Attiecībā uz iestādēm tas nozīmē tiesiskuma, labas

¹ Sīkāku informāciju par 2013. gada svarīgākajām lietām var atrast publikācijā "*Labas pārvaldes prakse: Eiropas ombuda lēmumi 2013. gadā*", kas pieejama Eiropas ombuda tīmekļa vietnē www.ombudsman.europa.eu.

² Piezīme: vairākos gadījumos lietas tika slēgtas divu vai vairāk iemeslu dēļ. Tāpēc kopējais procentuālais apjoms pārsniedz 100 %.

pārvaldes principu un pamattiesību ievērošanu.

Ja iespējams, Ombuds mēģina panākt pozitīvu rezultātu — mierizlīgumu, kas apmierina gan sūdzības iesniedzēju, gan attiecīgo iestādi. Taču, ja mierizlīgums nav panākams, Ombuds vai nu izbeidz lietu ar kritisku piezīmi, vai arī izstrādā ieteikuma projektu.

Kritisku piezīmi izsaka, kad attiecīgā iestāde vairs nevar novērst administratīvo kļūmi, kad administratīvai kļūmei nav vispārēju seku vai kad nepieciešami Ombuda turpmāki papildu kontroles pasākumi. Kritisku piezīmi Ombuds var izteikt arī tad, ja viņš uzskata, ka ieteikuma projekts nebūtu efektīvs, vai ja attiecīgā iestāde nepieņem ieteikuma projektu, bet administratīvā kļūme nav tik smaga, lai būtu nepieciešams īpašs ziņojums Parlamentam. Taču kritiska piezīme apstiprina sūdzības iesniedzējam viņa sūdzības pamatotību un norāda attiecīgajai iestādei uz pieļauto kļūdu, lai tā turpmāk varētu izvairīties no šādas darbības.

Papildu piezīme ir instruments, ko Ombuds izmanto lietās, kurās viņš konstatējis iespēju uzlabot pārvaldes kvalitāti. Ombuda papildu piezīmju mērķis nav attiecīgās iestādes kritizēšana — tās ir jāuztver kā norādījumi un padomi, kā iestāde var uzlabot savu pakalpojumu kvalitāti.

Ieteikuma projektu izdod gadījumos, kad attiecīgā iestāde var novērst administratīvo kļūmi vai kad administratīvā kļūme ir īpaši smaga vai ar vispārējām sekām. Ieteikuma projekta gadījumā attiecīgajai iestādei saskaņā ar Līgumu ir pienākums trīs mēnešu laikā nosūtīt Ombudam sīki izstrādātu atzinumu.

Ja ES iestāde, aģentūra vai struktūra uz ieteikuma projektu nesniedz apmierinošu atbildi, Ombuds var sagatavot un nosūtīt īpašu ziņojumu Eiropas Parlamentam. Īpašs ziņojums ir instruments, ko Ombuds izmanto tikai galējos gadījumos, un tas ir Ombuda pēdējais solis sūdzības izskatīšanā. No šā brīža par turpmāko rīcību, piemēram, rezolūcijas sagatavošanu, lemj Parlaments. Īpašos ziņojumus iesniedz Lūgumrakstu komitejai, kas atbild par attiecībām ar Ombudu.

2013. gadā Ombuds kritiskas piezīmes iestādēm izteica 40 gadījumos. Deviņos gadījumos (18 %) tika sagatavoti ieteikuma projekti, kurus attiecīgās iestādes pieņēma pilnībā vai daļēji. Vienā gadījumā Ombuds sagatavoja īpašo ziņojumu¹.

Eiropas ombuds cieši sadarbojas ar saviem partneriem dalībvalstīs. Šī sadarbība notiek Eiropas ombudu tīkla ietvaros, kurā iesaistītas vairāk nekā 94 struktūras 35 valstīs. Tie ir valstu un reģionu ombudī, lūgumrakstu komitejas un līdzīgas iestādes Eiropas Savienības dalībvalstīs, kandidātvalstīs un citās valstīs Eiropas Ekonomikas zonā un/vai Šengenas zonā. Lūgumrakstu komiteja ir šā tīkla locekle.

Katru otro gadu tīkls organizē seminārus valstu un reģionālajiem ombudiem. Eiropas ombuds un Īrijas ombude (tagad — Eiropas ombude) kopīgi organizēja tīkla 9. nacionālo semināru. Tas notika Dublinā 2013. gada 15. līdz 17. septembrī.

¹ *Eiropas ombuda īpašais ziņojums par izmeklēšanu pēc paša iniciatīvas OI/5/2012/BEH-MHZ attiecībā uz Frontex ir pieejams Eiropas ombuda tīmekļa vietnē www.ombudsman.europa.eu.*

ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 33. panta 2. punktā paredzēts Eiropas Savienībā izveidot struktūru, lai veicinātu, aizsargātu un pārraudzītu šīs konvencijas īstenošanu. Eiropas ombuds, Parlamenta Lūgumrakstu komiteja un Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja, Pamattiesību aģentūra, Eiropas Komisija un Eiropas Invaliditātes forums ir iesaistījušies šajā struktūrā.

Eiropas ombuda uzdevums ir aizsargāt personu ar invaliditāti tiesības un nodrošināt, ka ES administrācija apzinās savus pienākumus attiecībā uz šīm tiesībām. Personām, kas uzskata, ka ES iestādes nerīkojas saskaņā ar Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, ir tiesības vērsties pēc palīdzības pie Ombuda. 2014. gada sākumā valsts norīkots eksperts sāka strādāt Ombuda birojā, lai palīdzētu izstrādāt darba programmu invaliditātes jomā un meklētu veidus, kā labāk informēt iedzīvotājus un ES iestāžu personālu par viņu tiesībām un pienākumiem saskaņā ar Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām.

Ombuds arī regulāri tiekas ar deputātiem un ES iestāžu ierēdņiem, lai apspriestu pārvaldes uzlabošanas veidus, uzsvērtu labas sūdzību izskatīšanas nozīmi un to, cik svarīgi ir nodrošināt atbilstošu turpmāku rīcību pēc Ombuda ieteikumiem un ziņojumiem. Ar nolūku veicināt pakalpojumu kultūru ES pārvaldē Ombuds 2013. gadā publicēja Eiropas labas administratīvās prakses kodeksa atjauninātu versiju.

Ombuda budžets ir ES budžeta neatkarīga sastāvdaļa. Ombuda 2013. gada budžets bija EUR 9 731 371, un iestādes štatū sarakstā ir 67 amata vietas.

Iepazīstinot Lūgumrakstu komiteju ar iestādes ikgadējo ziņojumu, ombude izklāstīja arī jauno stratēģiju "Ceļā uz 2019. gadu". Šī stratēģija ir balstīta uz trim galvenajiem principiem: ietekme, nozīmīgums un pamanāmība. Pamatojoties uz šiem principiem, Ombuda mērķis ir veikt vairāk stratēģisku pētījumu par sistēmiskām problēmām (ietekme), nostiprināt Ombuda lomu, aktīvi iesaistoties svarīgākajās ES mēroga diskusijās (nozīmīgums), kā arī palielināt iestādes pamanāmību, palielinot tās iesaisti attiecībās ar ieinteresētajām personām, iezīmējot svarīgākās lietas un piesaistot tām sabiedrības uzmanību (pamanāmība). Lai veicinātu pārredzamību, ir ieteicams uzsākt izmeklēšanu lietās, kas piesaista ievērojamu sabiedrības interesi. Tāpēc sarunu par Transatlantisko tirdzniecības un investīciju partnerību cieša uzraudzība nostiprinātu Ombuda kā ES pārredzamības sarga lomu.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	2.12.2014
Galīgais balsojums	+ : 23 - : 0 0 : 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Soledad Cabezón Ruiz, Pál Csáky, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Daniel Hannan, Peter Jahr, Rikke Karlsson, Jude Kirton-Darling, Svetoslav Hristov Malinov, Edouard Martin, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Sofia Sakorafa, Yana Toom, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Demetris Papadakis, Ángela Vallina, Rainer Wieland
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Klaus Buchner, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska